

Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů v Praze – zal. 1922**Věstník****č. 230**

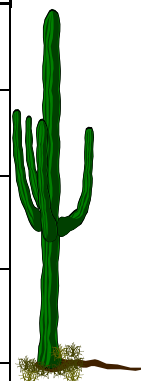
15. 5. 2018

1. Přednášky:

Konají se ve Velké geologické posluchárně UK, Albertov 6, Praha 2

Každý 3. čtvrtek v měsíci, začátek v 18.00 hod., sál otevřen od 17.30 hod.

Termínový kalendář na rok 2018					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Květen	15.5.	15.5.	17.5.	17.5.	P. Heřtus - Guatemala, země sopek a tillandsií
Červen		5.6.	21.6.		
	2. – 17.6. 2018 – Výstava				
Srpen	28.8				
Září	6. – 16.9. 2018 - Výstava				
		4.9.	20.9.	20.9.	P. Tůma - Mexico 2017 - výprava za astrofyty a echinomastusy
Říjen	2.10.	2.10.	18.10.	18.10.	L. Král - Patagonie
Listopad	6.11.	6.11.	15.11.	15.11.	J. Janda - Sukulenty jako bonsaje
Prosinec	4.12.	4.12.	20.12.	20.12.	Tradiční vánoční schůze – kvíz, spolkový program

2. Zprávy z výboru**2.1 Knihovna SPKS je Vám k dispozici!**

Naše spolková knihovna je otevřená všem členům, i korespondenčně. Věnujeme část spolkového rozpočtu na neustálé doplňování knihovny.

Těšíme se na shledání s vámi v pravidelných dnech – každé první úterý v měsíci od 16 do 17 hod (v tento den následuje výborová schůze) a 3. čtvrtek v měsíci, od 16.30 do 17.30 hod (následuje přednáška).

Nabízíme DVD záznamy z našich přednášek, přednášku Vám vypálíme na DVD a po zaplacení poplatku je vaše na věky.

3. CO BYLO

3.1 Přednáška 22.2.2018 – J. Hadrava – Echinocereusy Středozápadu

Honza nám ukázal videozáznamy krajiny pořízené za jízdy autem a fotografie rostlin z jeho ložské cesty za jeho oblíbenými echinocereusy. Spolu s pány Mullerem a Libichem navštívili mnoho lokalit se zaměřením na tento rod. Na mapkách nám ukázal, kde se jednotlivé druhy vyskytují. Následovně je v přednášce komentoval. V Oklahomě a Colorádu to byly druhy *E. reichenbachii* a *viridiflorus*. *E. triglochidiatus* v Utahu, a v N. Mexiku druhy *coccineus*, *fendlerii*, *viridiflorus*, *chloranthus* a *triglochidiatus* včetně robustních *triglochidiatusů* z lokalit okolo White Sands. V N. Mexiku v Belenu také navštívili pěštinu Mesa Garden.

Vzhledem k pozdějšímu termínu expedice bylo k vidění méně květů na stanovištích.

Tento oblíbený rod se díky mrazuvzdornosti a rozmanitosti stává velmi oblíbeným u řady pěstitelů mrazuvzdorných kaktusů.

A. Quaiser

3.2 Přednáška 15.3.2018 – J. Bohata – Argentina listopad 2017

Jarda Bohata se vypravil do Argentiny již podruhé se skupinou plzeňských kaktusářů vedenou předsedou klubu Jiřím Musilem. Z Buenos Aires vyjeli na dlouhou cestu na sever. V prvních dnech navštívili jen několik lokalit gymnokalycií. Krajina byla velmi vyprahlá a teploty se blížily ke 40 °C. Žalostný pohled byl na stráně, kde místní vypalují starou trávu. Ukázal fotky ohořelých kaktusů, které buď nepřežily, nebo přežily zohavené. V severnějších provinciích přibývaly další rody kaktusů, krajina byla zelenější, na každé lokalitě se našel alespoň jeden kvetoucí exemplář.

Pestrost nalezišť rodů *Lobivia*, *Rebutia*, *Parodia*, *Echinopsis* a *Gymnocalycium* a jejich druhů byla velká.

Krásné byly i trsy rozkvetlých *Austrocylindropuncií*. Jarda promítnul neuvěřitelných 1000 velmi kvalitních fotografií. Byly to snímky nejen nalezených kaktusů, ale i doprovodné vegetace – tillandsií, orchidejí, sukulentních rostlin i skalniček. Ale také krásné fotky krajiny, hor, údolí, skalek a občas i nějaký živočich. Pro kaktusáře – necestovatele bylo velmi poučné udělat si představu o variabilitě druhu na jedné lokalitě, když promítnul 10 až 15 snímků různých rostlin ze stejného naleziště. A na závěr cesty také jeden dobrý skutek, když zachránili koně beznadějně zapleteného do drátů.

J. Potměšil

3.3 Tradiční pražské sympozium 2018 - 24. 3. 2018

V úvodu sympozia pražský předseda Ivan Běťák přivítal diváky a poděkoval jim, že přes neskutečně složitou dopravu nakonec na 32. pražské jarní sympozium přišli. Konstatoval, že sympozium zahajuje již po 28., za ta léta se musely několikrát měnit sály k pořádání sympozia a tento poslední prostor je jednoznačně a bezkonkurenčně nejlepší. Za 32 let se na sympozii vystřídal přes 160 přednášejících z celého světa a více než 5000 platících návštěvníků.

Zmínil se o tom, že Společnost českých a slovenských pěstitelů kaktusů a sukulentů má 1600 aktivních platících členů, odebírajících časopis *Kaktusy*. Zdůraznil, že časopis je hlavním spojujícím článkem Společnosti. Konstatoval, že se objevují zatím ojedinělé hlasy o digitalizaci časopisu, převodu na internet a podobně. Prohlásil, že je zásadně proti, a pokud bude moci, bude bojovat za to, aby tištěná podoba byla tou základní formou časopisu.

Uvedl dále, že pražská organizace má už několik let něco přes 500 platících členů, pořádá každý rok dvě úspěšné výstavy, takže si může dovolit i akci, jako je toto sympozium, kde vstupné pokrývá jen zčásti nájem za sál a vše ostatní platí pražská organizace z výnosů výstav.

Popřál příteli „Pepovi“ Odehnalovi k jeho 80. narozeninám, které oslavil 21. 3. 2018, mnoho dalších úspěšných let a cest za kaktusy. Na závěr konstatoval, že je jako tajemník Společnosti rád, že již několikátý rok se naši cestovatelé-objevitelé vracejí z nalezišť ve zdraví a bez potíží s úřady.

Při odpoledním závěru sympozia I. Běťák uvedl, že se během dne dověděl, že zřejmě i příští rok bude stávající sál k dispozici, což 98 návštěvníků, kteří vydrželi až do 16.36 hod., přijalo s nadšením. Po ukončení sympozia předsedu pořádající pražské organizace několik účastníků zastavilo a velmi kladně hodnotilo to, že letošní program nás zavedl do zajímavých a málo navštěvovaných zemí – Zimbabwe, Kolumbie či Indie, což není tak běžné.

-IB-

3.3.1 Ludwig Bercht – Rod Weingartia

První přednášku Sympozia 2018 přednesl Ludwig Bercht z Holandska. Ludwig je neúnavným cestovatelem a znalcem kaktusů zvláště rodu *Gymnocalycium*. Průběžně se věnuje poznání rodu *Weingartia*, o který se jako jeden z mála systematicky zajímá. Přednášku zahájil historií, kdy byla první popsána *W. fidaiana*, na základě historických záznamů se snažil najít původní stanoviště severně od Tupiza (Bol/Arg.), to se mu podařilo, včetně zde rostoucích žlutě kvetoucích rostlin. Druhou vystopovanou rostlinou je *W. neumanniana*, která vyhledává kamenité stanoviště. Pro tuto rostlinu je charakteristický až 20 cm dlouhý hlízovitý (často zploštělý) kořen spojený se stonkem úzkým krčkem. Podobná je *W. kargliana* a *W. pygmea*. Odlišnou rostlinou je *W. cintiensis*, která samovolně odnožuje, má krátký řepovitý kořen, ze kterého vyrůstají další provazcovité kořeny. Ludwig probral jednotlivé známé popsané rostliny, vše doprovázeno obrázky z přírody. Na závěr navrhl rozdělení rodu do skupin: *W. fidaiana* (ssp. *fidaiana*, ssp. *amerhauseri*); *W. neumanniana* (*W. neumanniana*, *W. kargliana*, *W. pygmea*); *W. cintiensis*; *W. westii*; *W. neocumingii* (*W. neocumingii*, *W. pulquiensis*, *W. sucrensis*); *W. frey-juckeri*. Více do podrobností nezašel. Rovněž se zabýval i možným původem rodu, dospěl k tomu, že má pravděpodobně společného předka s rodem *Sulcorebutia*. Nejbližší rodu je *Sulcorebutia totorensis*. Z mého pohledu informativně velmi bohatá a kvalitní přednáška.

L. Berka

3.3.2 Rikus van Veldhuisen – Sukulenty Zimbabwe

Holand'an Rikus van Veldhuisen je předsedou vážené Euphorbia Society. Podobně jako při jeho minulé návštěvě na sympoziu jsme měli i tentokrát možnost vybrat si z několika desítek pryšců, které přivezl do prodeje.

Přednáška, kterou z angličtiny překládal Petr Pavelka, se pochopitelně věnovala převážně euphorbiím. Rikus vyprávěl o své cestě po severovýchodě Jihoafrické republiky, východě Botswany a Zimbabwe. V nedávné minulosti zimbabwský prezident Robert Mugabe vyvlastnil bez náhrady půdu bílých farmářů, a tím v podstatě zničil ekonomiku země. Většina bělochů Zimbabwe opustila. Naštěstí ne všichni a tak Rikus cestoval v doprovodu místních přátel sukulentářů.

Měli jsme možnost vidět fotografie zdejších známých i méně známých euphorbií, ale i aloí a stapelií, lokalit krásných i zdevastovaných, moderních lodží, kde byl Rikus po deseti letech prvním turistou, i špinavého milionového hlavního města Harare, které je už léta bez elektřiny. Špatný pocit ze stavu Zimbabwe naštěstí převážil pohled na mnoho zajímavých rostlin a Rikusův optimistický a humorný přístup k tématu i životu vůbec. Navštívil jsem ho v Holandsku a je to velmi sympatický, ochotný a nezištný člověk. Takže ho snad v Libni zas někdy uvidíme. Za euphorbiemi procestoval velký kus světa, takže má o čem vyprávět.

O. Melichar

3.3.3 Jaroslav Vích – Kolumbie

Cesta J. Vícha do Kolumbie byla z našeho současného pohledu cestou objevitelskou, po období několika desítek let neklidného vývoje země, po určitém zklidnění se do Kolumbie vydávají první cestovatelé. J. Vích je jeden z prvních, který se rozhodl procestovat Kolumbii se zaměřením na místní kaktusy, zvláště na výskyt *Wigginsia vorwerkiana*. Cestu podnikl a manželkou a s K. Sladkým z Plzně.

Seznámil nás s realitou současné Kolumbie, kterou díky odlehlosti stanovišť wigginsii procestoval v centrální části okolo Bogoty a na západním pobřeží poměrně důkladně. Kaktusy zde rostou převážně v nadmořských výškách okolo 2000 m, níže jsou vlhké pralesní oblasti. Relikty výskytu wigginsii jsou poměrně malé oblasti na pokraji pastvin, smetišť, důlních oblastí, kde rostliny přežívají a jejich budoucnost není příliš jasná (kaktusy nikoho nezajímají). Viděli jsme stanoviště v blízkosti Mosquera, Villavieja, Dagua, Girardot a Sogamoso. Rostliny na stanovištích jsou vizuálně podobné těm, které pěstujeme ve sbírkách (patrně potomků z 30. let, kdy byly popsány Werdermannem). Zásadním zjištěním J. Vícha je to, že různé věkové kategorie mají výrazně odlišný habitus, a dosud byly považovány (na základě fotografií ze stanovišť) za potenciálně různé druhy. Dospělé rostliny jsou uniformní. Mimo wigginsii z kaktusů byly zjištěny *Pilosocereus lanuginosus*, *Stenocereus griseus*, *Melocactus guanensis*, *M. curvispionus* subsp. *obtusipetalus*, *Mammillaria colombiana*, *Browningia hernandezii*, *Opuntia schumanniana*, *Austrocylindropuntia cylindrica*. Mně osobně zaujaly obrázky *Mammillaria colombiana* na jejich přirozených stanovištích, kde rostliny svítily do okolí. V blízkosti

Dagua se J. Vích snažil najít i „mystickou“ *Frailea colombiana*, musel konstatovat neúspěch. Závěrem: pokud byste chtěli cestovat za kaktusy do jejich vlasti, tak Kolumbie není úplně vhodnou zemí. J. Víchovi je třeba poděkovat za podniknutý výzkum a to, že byl ochoten věnovat čas a energii hledání jediného druhu *Wigginsia vorwerkiana*.

L. Berka

3.3.4 Wiebe Bosma – Průzkum lokalit rodu *Caralluma* v Indii

Neobvyklé téma, rovněž neobvyklá přednáška. Představit si Indii jako zemi sukulentů, zvláště v oblastech kam přichází pravidelný monzun, není snadné. Přednášku W. Bosma pojal na naše zvyky netradičně. V úvodní části nám představil Indii, její obyvatele, kulturu, architekturu asi pětminutovým videem doprovázeným hudbou. Stejně tak závěr přednášky, kdy se v podobném duchu věnoval indické fauně. Přednáška byla hlavně zaměřena na stapeliovitě rostliny, které lze v Indii najít. Protože Indie je obrovská země, kterou normální smrtelník nemá šanci prozkoumat do detailu, je třeba si vybírat. W. Bosma navštívil oblast jihovýchodní Indie v okolí města Mádras, sukulentní rostliny (hlavně *Caralluma*) rostou na okraji skalnatých bloků, kamenitých polí, prostě v místech, kde jsou schopny konkurovat ostatní vegetaci. Neobvyklé na přednášce o sukulentních rostlinách bylo to, že část návštěv stanovišť probíhala za hustého deště. Z řady rostlin rodu jsme viděli rostliny a jejich stanoviště např. *Caralluma indica*, *C. adscendens* v. *fibriata* nebo *C. stalagmifera*. Některé druhy karalum jsou v Indii zpracovávány na extrakt, který dodává energii a pomáhá snižovat váhu, rovněž jsou zpracovávány do tradičních pokrmů. Za poznámku stojí i konstatování autora přednášky, že se indické karalumy špatně pěstují, jsou náročné na teplo. Ze sukulentních rostlin nám ukázal i některé nepůvodní druhy jako cisy, kalanchoe, aloe a opuncie. Z nezavlečených rostlin jsme viděli *Sansiviera*, *Plectranthus*, *Jatropha*. Na závěr jsme navštívili farmu pro pěstování sukulentů, hlavně *Adenium obesum*, které je v jihovýchodní Asii velmi populární (údajně produkují až 800 druhů kultivarů).

L. Berka

3.4 Přednáška 19.4.2018 – O. Melichar / Emerson – Namibie

Ačkoli venku nebyl klasický duben, ale nefalšované léto, milovníci nekaktusů (ale i pár kaktusářů) se sešli na plánované přednášce z horké Namibie.

Dobrodružné putování šesti českých cestovatelů a Brazilce Emersona (odborníka na sukulentní rostliny, který se přidal cestou) - jehož přednášku nám vtipně a s lehkostí přetlumočil Ota Melichar, též účastník zájezdu. Viděli jsme mnoho, projeli jsme celou Namibií od severu na jih. Pouští Namib, NP Etosha k hraniční řece Rio Orange, navštívili jsme diamantové městečko ROSHSPINACH (snad se to tak píše), termální lázně Ai Ais, Fish River Canyon a další exotická místa. Ač je Namibie země poněkud vyprahlá, oplývá kupodivu neobyčejným množstvím neobyčejných rostlin. Jen namátkou - lithopsy, hoodie, sarcostemmy, euphorbie, commiphory aloe, cibuloviny albuca aj., pachypodia, crassuly a mnoho dalších. Úžasný byl pohled na lokalitu welwitchií.

Velmi poutavé vyprávění bylo zakončeno u obrovského meteoritu Hoba. Jedná se o největší kus železa přírodního původu. Skládá se z 82,4 % železa, 16,4 % niklu a 0,76 % kobaltu, s malými stopami dalších kovů. V důsledku povrchové oxidace je ingot místy pokryt hydroxidy železa. Odhadovaná váha 60 tun.

Díky Otovi jsme se opravdu nenudili.

–H.H.–

3.5 Spolkový zájezd 8.5.2018

Je ráno 8.5.2018, čekáme na opodilce a v 07.15 vyjíždíme.

Návštěva první, Dagmara Petrlíková, Ředhošť - zajímavě upravená, nejen zahradnický, vesnická usedlost a echeverie a netřesky prostě všude. Srdce účastníků zájezdu poprvé zaplesalo. Škoda jen, že letošní zima opravdu nebyla pro netřesky ideální. To, bohužel, vím i z vlastní zkušenosti.

Návštěva druhá, Pavel Franz, Ředhošť - přesunuli jsme se o cca 5 km, skvělá a velká sbírka s nádhernými velkými rostlinami. Kaktusy a euphorbie. Srdce účastníků zájezdu podruhé zaplesalo.

Na doporučení jsme byli na obědě v Krušovicích. Velké porce a velice chutné jídlo. Za cca 180,- Kč za porci. Pivko také dobré.

Návštěva třetí, Václav Hlaváček, Třeboc - s majitelem se mnoho účastníků zájezdu vítalo jako se

starým známým. Veliká sbírka, cca 100 m², rozložená po celé zahradě a ve skleníku na domě. Letité rostliny, velice zajímavě udělaná nabídka prodeje. Zde již museli být spokojeni úplně všichni. Srdce účastníků zájezdu zaplesalo potřetí.

Návštěva čtvrtá, Josef Galo, Kněžveses - letitá a krásná sbírka rozdělená na dvě části, zahrada + střecha. Všechny rostliny ve skvělé kondici. Srdce účastníků zájezdu zaplesalo počtvrté.

Návštěva pátá, Martin Pour, Rakovník - opět skvělá sbírka umístěná v zajímavě řešené zahradě ve stráni. Krásné rostliny, zajímavý prodej. Srdce účastníků zájezdu zaplesalo naposledy.

Dovoluji si touto cestou všem, kteří nám umožnili návštěvu, poděkovat za možnost navštívit jejich miláčky a pokochat se krásou jejich rostlin.

Také si dovolím poděkovat převážné části účastníků zájezdu, že pochopili, že když jede najednou 45 lidí, tak je potřeba dodržovat jisté zásady. Bohužel, ale opět se někteří jedinci projeví a jejich bezmyšlenkové, egoistické a sebestředné vystupování a jednání ovlivnilo negativně část atmosféry zájezdu. Pokud tedy ještě příště pojedete tento řidič, bude platit, že kaktusy nesmí do kabiny, pití za jízdy prostě nebude a bus bude parkovat tam, kdy určí řidič a účastníci zájezdu budou docházet do sbírek pěšky.

Foto ze zájezdu je již na FB a bude i na www Spolku, kdo bude chtít, pošlete mi odkaz a já zveřejním jeho další foto a odkazy na FB (a www).

Těšme se na výlet za kaktusy v roce 2019!

Jirka Vařečka

4. CO BUDE

4.1 51. Výstava Kaktusy a sukulenty 2018: 2. – 17.6. 2018

- Expozice:
  - P. Pavelka – sukulenty
  - P. Heřtus – expozice kristátních rostlin
  - I. Běťák – průřez sbírkou k 80. narozeninám
  - T. Procházka (BZ) – kvetoucí rostliny (s pravidelnou obměnou)
  - J. Hušner – sukulenty
  - J. Fejfar - průřez sbírkou
- Soutěže:
  - Můj nejhezčí sukulent
  - Můj nejhezčí kaktus
  - Půl metru z mé sbírky

Dne 9.6.2018 proběhne ve sklenících BZ Muzejní noc.

Výstava bude otevřena denně od 10.00 do 18.00 hod, pokladna se uzavírá půl hodiny před ukončením. Při závěrečné neděli se bude výstava zavírat již v 16 hod.

K. Halbich

**Hledáme pomocníky na výstavu:
Pomozte nám prosím při přípravě, provozu i úklidu výstavy.
Předem děkujeme – Výbor. Přípravu zahájíme v neděli 27.5.
2018 v 9 hod a pokračujeme v následujících dnech.**

Uvítáme i půl metrové expozice členů Spolku (parapet skleníku), i těch, kteří neprodávají (přidejte se, ať je výstava pestřejší).

Rovněž bychom potřebovali pomoc při zajištění propagace výstavy a Spolku (noviny, televize ...) a pokud by někdo získal sponzora, bude vítán s otevřenou náručí.

4.2 Setkání přátel sukulentů: 25.8. 2018 od 8 hodin

Přednášky:

- 1) Karel Šlajs: mexický rajz
- 2) Roman Štarha: žhavé novinky z východní Afriky
- 3) Procházka černým kontinentem – o této přednášce vím pouze, že se týká letošní expedice do Malého Karoo (JAR)

Ostatní: prodej rostlin, tombola, soutěž, občerstvení

Místo konání: SKOCHOVICE u VRANÉHO nad VLTAVOU, požární zbrojnice - Vltavská 324

Pořádá O. Melichar

5. Různé

5.1 Inzerce

Prodám sbírku kaktusů cca 15 m2, stáří 10 – 16 let (pelmel): Hana Hoštická, tel. 728357367, e-mail: hanahosticka@seznam.cz.

5.2 Příspěvky do Věstníku posílejte na adresu:

jednatel SPKS: Ing. Lubomír Berka, Libice 10, Rybníky, 263 01, e-mail: berka.frailea@seznam.cz

předseda SPKS: Ing. Ivan Běťák, Pod Lesem 27, 143 00 Praha 412, e-mail: betak@volny.cz

<http://www.spks.cz/>; <https://www.facebook.com/SPKSPraha>